

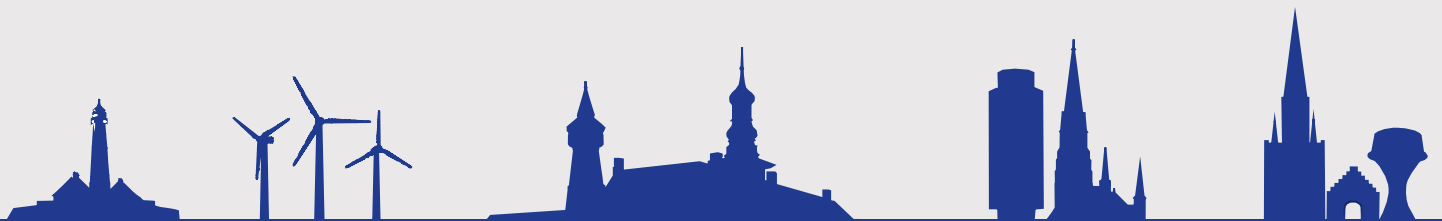
Landsformandens skriftlige beretning og organisationsberetning 2020

SSWs landsmøde

19. september 2020

i "Idrætshallen", Moltkestraße 20 c, 24937 Flensburg

Fotos: Per Dittrich, SSW

Billederne er fra sidste landsmøde i Harreslev, regionalmøderne om SSWs deltagelse i forbundsdagsvalget, SSWs nytårsreception 2020, og Christian Dirschauers første landdagsmøde.

Bagsidebillede: Jenne Meyer

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Året 2019-2020 _____	4
1.1 Årets højdepunkter _____	4
1.2 Corona-pandemien og jubilæet der faldt i vasken _____	4
1.3 Regionalkonferencer anbefaler en deltagelse i forbundsdaysvalget _____	5
1.4 Mindretallets ligestilling stadigvæk ikke opnået overalt på kommunalt plan _____	7
1.5 Ca. 300 politiske initiativer af SSWs landdagsgruppe siden 2017 _____	7
2. Samarbejde og kontakt til andre _____	8
2.1 Grænselukningen var et chok for mindretallet _____	8
2.2 Gennemførelse af EFA-kongressen i grænselandet usikkert _____	9
2.3 SSW er ked af skolelukningerne _____	10
2.4 Forvaltningscheferne fremlægger strukturrapport _____	10
3. Vores eget parti _____	11
3.1 Partiets økonomi er parat til nye udfordringer _____	11
3.2 Øget politisk opmærksomhed skal skaffe nye medlemmer _____	11
3.3 SSWU går ind for deltagelsen i forbundsdaysvalget _____	12
3.4 Andre politiske aktiviteter: SSW er et levende og aktivt parti _____	13
4. Afslutning _____	13
Generationskifte på vej _____	13
Deutsche Zusammenfassung _____	16

1. Året 2019-2020

1.1 Årets højdepunkter

Indtil marts 2020 var SSWs politiske arbejde i arbejdsåret 2019/2020 især præget af debatten om, hvorvidt partiet for første gang siden 1961 skal opstille til et forbundsdaysvalg (se afsnit 1.3). På det kommunale plan var der fortsat problemer med mindretallets ligestilling, idet et politisk flertal i kredsagen i Slesvig-Flensborg afviste at finansiere gratis buskørsel for eleverne på danske skoler (se afsnit 1.4). Landsforbundet og landdagsgruppen har sammen med ledende SSW-kommunalpolitikere taget fat på en strategiproces for de næste år om (se afsnit 1.5), hvor de faldende medlemstal (afsnit 3.3) og generationsskiftet i partiet (se afsnit 4) skal håndteres. Også diskussionen om skolelukninger fortsatte i 2019/2020 (se afsnit 2.2.)

Alle politiske aktiviteter blev dog med ét stoppet af corona-pandemien, som i marts førte til en lockdown i næsten hele verden. Alle arrangementer og møder inklusive 2020-jubilæet om grænsedragningen måtte aflyses (se afsnit 1.2). Grænselukningen medførte store problemer i grænselandet (se afsnit 2.1), og det er fortsat usikkert, om EFA-kongressen kan gennemføres som planlagt i det danske-tyske grænseland i efteråret 2020 (se afsnit 2.3).

Pandemien er ikke overstået, og vi må alle leve med de usikre betingelser og restriktioner, det medfører. SSW har måttet lægge landsmødet til Idrætshallen i Flensborg, fordi man ved offentlige arrangementer

stadigvæk skal overholde en afstand på 1,5 meter, hvilket med ca. 150 deltagere og gæster er en stor udfordring.

1.2 Corona-pandemien og jubilæet der faldt i vasken

Siden marts 2020 er verden blevet en anden. Corona-pandemien har haft dramatiske følger i næsten hele verden, både sundhedsmæssigt, socialt, økonomisk og kulturelt set. I Tyskland og Danmark reagerede myndighederne hurtigt og satte næsten hele samfundet i stå for at stoppe udbredningen af pandemien.

SSWs landsstyrelse aflyste i marts alle offentlige møder indtil sommerferien. Det betød, at flere distrikts- og amtsgeneralforsamlinger ikke kunne gennemføres, og at mange af de planlagte politiske møder på landsplan og kommunalt blev aflyst. Også det sidste regionalmøde om forbundsdaysvalget i Nordfrisland og det ekstraordinære landsmøde om netop dette emne måtte aflyses.

Indtil sommerferien gennemførte landsstyrelsen og flere andre SSW-bestyrelser deres møder som videokonferencer, og kun i få undtagelsestilfælde mødtes man fysisk og selvfølgelig under overholdelse af de gældende corona-regler.

Siden midten af august er partiarbejdet stille og roligt

kommet i gang igen. Men pandemien er ikke overstået endnu, og det betyder, at de kommende SSW-møder stadigvæk er underlagt forholdsregler, hvilket bl.a. begrænser antallet af deltagere. Vi håber, at partiarbejdet kan komme i gang igen, da videomøder ikke er optimale for debatkulturen i et parti. Desuden foreskriver partiloven, at landsmøder, amts- og distriktsgeneralforsamlinger kun kan gennemføres ved fysisk tilstedeværelse.

Særlig bittert var lockdownen for de mange planlagte dansk-tyske arrangementer i forbindelse med 100-året for Sønderjyllands genforening og den demokratiske afstemning om grænsedragningen i 1920. Næsten alle arrangementer blev aflyst, og kun få vil kunne holdes senere. Eksempelvis kommer Dronning Margrethe først i juni 2021 til Dybbøl for at fejre genforeningen. Også den store borgerfest i Flensborg med den planlagte deltagelse af forbundskansler Angela Merkel og statsminister Mette Frederiksen i august 2020 blev aflyst. Dermed faldt jubilæet bogstaveligt talt i vasken. Det er særdeles ærgerligt, da vi i det danske mindretal og hos friserne havde set fremt til at højtideligholde det gode dansk-tyske samarbejde og den fantastiske udvikling i grænselandet, som især mindretallene på begge sider af grænsen har arbejdet for og nydt godt af.

1.3 Regionalkonferencer anbefaler en deltagelse i forbundsdagsvalget

Indtil corona satte en stopper for det, var der kommet fart på SSWs debat om en mulig deltagelse

i forbundsdagsvalget 2021. SSW deltog med egne kandidater i forbundsdagsvalgene fra 1949 til 1961. Fra 1949 til 1953 var Hermann Clausen fra Slesvig medlem i Forbundsdagen for SSW. Efter 1961 besluttede partiet, ikke at genopstille til forbundsdagsvalget, idet man ikke længere så chancer for at opnå et mandat. Efter valgsejren ved landdagsvalget 2000 med over 60.000 stemmer blev det atter mere sandsynligt, at SSW ville kunne opnå et mandat i Forbundsdagen. Men både i 1998, 2002, 2005 og i 2009 afviste et flertal af partiets landsmødedelegerede et nyt forsøg.

Efter Europa-Parlamentsvalget 2019 besluttede SSWs landsstyrelse at rejse diskussionen på ny. Landsstyrelsen frygter, at partiet i stigende grad risikerer at blive usynlig i den offentlige debat, hvis vælgerne kun kan stemme på SSW ved to ud af fire valg handlinger. Det kunne på sigt også at få negative følger for landdags- og kommunalvalgene.

Tidligere var et af kritikernes hovedargumenter imod en opstilling til forbundsdagsvalget, at det ville koste partiet mange ressourcer uden at give særlig megen indflydelse i Berlin. Landsstyrelsen mener dog, at rammebetingelserne har forandret sig markant, og at nye tider kræver nye svar. Den politiske hverdag er blevet hurtigere, mere larmende og mere kompliceret siden dengang. Der er i dag flere partier, som konkurrerer om opmærksomhed i medier og sociale netværk 24 timer i døgnet. SSW risikerer ganske enkelt at gå under i nyhedsstrømmen og dermed i vælgerens bevidsthed, hvis ikke partiet permanent er ”på”. Dertil kommer, at rammebetingelserne for forbundsrepublikkens mindretalspolitik bliver forringet, idet Tysklands store folkepartier er i nedgang.

Derfor bør mindretalspartiet SSW overveje selv at præge mindretalspolitikken i Berlin direkte.

SSWs landsmøde besluttede i september 2019 en køreplan for, hvordan diskussionen om en mulig deltagelse skal føres internt i partiet. I december drøftede SSWs hovedudvalg for første gang rammebetingelserne for en mulig opstilling til forbundsdagsvalget.

Ligesom ved landdagsvalgene er SSW fritaget for 5 %-spærregænsen til forbundsdagsvalget og kan udelukkende opstille i Slesvig-Holsten (Bundeswahlgesetz § 6, Absatz 6). Hvis partiet benytter sig af den samme model som til landdagsvalget, skal SSW opstille mindst 5 direkte kandidater i de sydslesvigske valgkredse og på Helgoland.

For at opnå valg til forbundsdagen skal SSW være valgbar med anden-stemmen i hele Slesvig-Holsten. Derfor skal partiet også opstille en landsliste, som f.eks. kunne bestå af de samme fem kandidater. Det vurderes, at SSW kan opnå et mandat med 40.000-50.000 stemmer. Det afhænger bl.a. af antallet af partier, der kommer ind i forbundsdagen, af mandatsfordelingen partierne imellem, af valgdeltagelsen og antallet af overhængs- og tillægsmandater. Ved landdagsvalget i 2017 opnåede SSW 48.968 stemmer.

Budgettet til forbundsdagsvalget skønnes at ligge mellem 150.000 € og 180.000 €. Til gengæld vil SSW efter valget modtage et årligt statstilskud på 1 € pr. valgstemme (Parteiengesetz §18, Absatz 3). Det betyder, at forbundsdagsvalget faktisk er omkostningsneutralt, hvis partiet opnår ca. 37.500 stemmer.

Også i Forbundsdagen bør SSW profilere sig som det

regionale og sociale alternativ, der kan gøre en forskel for Sydslesvig og Slesvig-Holsten samt for det danske mindretal og friserne.

Selv om et SSW-forbundsdagsmedlem vil have færre rettigheder end et SSW-landdagsmedlem, vil der med den rette fremgangsmåde kunne opnås konkrete politiske resultater i Berlin, f.eks. for mindretallene. Vi er overbevist om, at et enkelt SSW-forbundsdagsmedlem kan gøre en forskel i Berlin i Karl Otto Meyers, Berthold Bahnsens og Gustav Johannsens ånd, der alle kæmpede for det danske mindretal og friserne i Landdagen og Rigsdagen med kun ét mandat.

I januar og februar 2020 blev der gennemført regional konferencer i Bydelstorp, Slesvig og Flensborg, hvor medlemmerne diskuterede emnet intenst. Ved de efterfølgende prøveafstemninger voterede et klart flertal af partiets basis alle tre steder for, at SSW bør opstille til forbundsdagsvalget. Det samme var tilfældet på den fjerde regional konference i Husum, der grundet Corona først kunne gennemføres i august.

På den baggrund har en enig landsstyrelse nu anbefalet partiets delegerede at stemme ja, når landsmødet i september skal træffe en endelig afgørelse om forbundsdagsvalget 2021.

Det er klart, at valgkampen og et eventuelt SSW-mandat i Forbundsdagen vil være en udfordring og også en risiko for partiet og mindretallene. Men hvis ikke SSW deltager i forbundsdagsvalget, risikerer partiet at tabe stemmer ved det kommende landdagsvalg, fordi partiet vil være politisk usynlig helt frem til oktober 2021.

Selv om ikke alle medlemmer er lige enige om, hvorvidt SSW skal til Berlin eller ej, så håber vi, at alle

alligevel vil respektere og bakke op om den beslutning, landsmødet træffer. For én ting er helt klart: Vi kan kun opnå gode resultater, hvis vi står sammen.

1.4 Mindretallets ligestilling stadigvæk ikke opnået overalt på kommunalt plan

Allerede på det seneste landsmøde kritiserede SSW, at mange kommuner i Sydslesvig afviser en økonomisk ligestilling af danske mindretalsorganisationer. Især på skolefritidsområdet har det danske mindretal store problemer. Et eksempel er kommunen Agtrup i Nordfrisland, der efter eget udsagn giver næsten 30.000 € årligt til den kommunale skolefritidsordning, men ikke vil betale et langt mindre beløb til de elever fra Agtrup der besøger en skolefritidsordning i Læk Danske Skole. To gange har SSWs kommunerådsmedlemmer prøvet på at overbevise flertallet i kommunerådet om det rimelige i et tilsvarende krav. To gange blev vores anliggende afvist. Delstatens mindretalskommitterede Johannes Callsen ønskede trods flere henvendelser ikke at blande sig i dette kommunale anliggende. Det er særdeles skuffende, ikke mindst fordi ligestillingen af mindretallene netop også gælder på kommunalt niveau. Sådan er det nedfældet i landets forfatning.

Også andre steder oplever vi en mangel på forståelse og politisk vilje til at ligestille mindretallet i kommuner og kredse. I december 2019 besluttede et flertal bestående af CDU, SPD, FDP og De Grønne i kredsen Slesvig-Flensborg amt, at eleverne i de offentlige skoler fra august 2020 ikke længere skulle betale for

elevebefordringen. Dette ellers sympatiske tiltag gjaldt dog ikke for eleverne i de danske skoler i kredsen. Man argumenterede med, at de danske skoler er privatskoler og delstaten derfor bør betale disse ekstra omkostninger. Både SSW-kredsgruppe og landsforbundet protesterede kraftigt mod denne afgørelse. At politikerne fra flertalsbefolkningen i det dansk-tyske jubilæumsår 2020 stadig svinger privatskole-køllen er rystende. Det er efterhånden flere gange blevet fastslået, at vores skoler praktisk fungerer som offentlige skoler for det danske mindretal og derfor ikke uden videre kan sammenlignes med andre privatskoler. Efter flere protester indvilgede flertallet i kredsen i, at ordningen også skal omfatte eleverne i de danske skoler, i hvert fald i 2020, hvorefter der skal findes en løsning sammen med delstaten.

Selv om det er et skridt i den rigtige retning, er det dybt utilfredsstillende, at mange kommunalpolitikere fortsat nægter at ligestille mindretallets institutioner med de offentlige tyske. Det viser sig igen: Når det kommer til stykket, så er det kun SSW, der kæmper for mindretallets interesser. Derfor er det fortsat afgørende, at mindretallets parti er stærkt repræsenteret i de sydslesvigske kommuner.

1.5 Ca. 300 politiske initiativer fra SSWs landdagsgruppe siden 2017

Efter halvdelen af valgperioden i landdagen gennemførte landdagsgruppen en række klausurmøder sammen med landsstyrelsen, førende kommunalpolitikere og medarbejderne for at gøre status for det politiske arbejde og fastlægge en

strategi frem til 2025. Det er meget vigtigt, at vi sætter os klare politiske og organisatoriske mål for at profilere os politisk og organisatorisk og står parat med de rette kandidater og medarbejdere.

Status for det politiske arbejde i landdagen viste, at SSWs landdagsgruppe siden valget i 2017 har profileret sig med over 300 politiske initiativer. Også på presseområdet og de sociale medier har landdagsgruppen formået at sætte den politiske dagsorden. Det er ganske bemærkelsesværdigt, at den mindste partigruppe i landdagen har formået at markere sig med så mange initiativer. Det gælder i øvrigt også for mange SSW-grupper i kommunerne, som siden valget i 2018 har fremsat mere end 100 politiske initiativer til gavn for mindretallet og borgerne i Sydslesvig.

Alligevel må vi konstatere, at den politiske situation

i Slesvig-Holsten ifølge meningsmålingerne stort set er uændret for SSW. Mens målingerne fra de store institutter jævnligt ser SSW ved 3 %, får partiet ved online-afstemninger mellem 3 og 4,5 % af stemmerne. Ved landdagsvalget i 2017 fik SSW 3,3 % af stemmerne. En intern meningsmåling fra EMNID i 2018 viste, at SSW har et stort vælgerpotentiale også uden for mindretallet. Det vil kræve en stor indsats i de kommende år at profilere partiet, således at SSW til de kommende valg forbedrer sine valgresultater fra 2017 og 2018. Udover mindretals- og regionalpolitikken vil SSW i de kommende år især profilere sig på sociale, miljømæssige og uddannelsespolitiske emner.

Den 1. august 2020 blev Flensborgeren Christian Dirschauer nyt SSW-landdagsmedlem istedet for Flemming Meyer, der er gået på pension, men fortsætter som landsformand for SSW indtil 2021.

2. Samarbejde og kontakt til andre

2.1 Grænselukningen var et chok for mindretallet

Netop den 14. marts 2020, da det danske mindretal sammen med sine danske og tyske venner ville højtideligeholde 100 års jubilæum af afstemningen om den dansk-tyske grænse i afstemningszone 2 (nordlige Sydslesvig), besluttede først den danske og så den tyske regering at lukke grænsen. Det var et chok for os i mindretallet, da alle grænseovergange blev lukket i løbet af 24 timer, og kun pendlere og mennesker med et særligt anliggende kunne komme over grænsen.

En åben grænse er mindretallets livslinje til vores moderland Danmark, og en lukket grænse er derfor en helt forfærdelig situation for mange i det danske mindretal. Ikke siden 2. verdenskrig har grænsen været lukket på denne måde. At vi måtte opleve denne situation netop i jubilæumsåret var særlig bittert for mange medlemmer af mindretallet.

I starten var der forståelse for denne beslutning, da der var stor usikkerhed om pandemiens følger. Men da det i de efterfølgende uger viste sig, at der i grænselandet næsten ingen tilfælde af corona-smitten fandtes, begyndte utålmodigheden at komme frem blandt de

mange borgere, der har tætte forbindelser henover grænsen. Især blandt de medlemmer af mindretallene, der både har familie, venner og bekendte på begge sider af grænsen. Også erhvervslivet og grænselandets store byer som Flensborg, Aabenraa, Sønderborg og Tønder begyndte at klage over manglende kunder og turister hen over grænsen. Derfor gjorde SSW sammen med SSF og det tyske mindretalsparti SP en stor indsats for at få lempet reglerne og genåbnet grænseovergangene for befolkningen i Region Sønderjylland-Schleswig.

Vi var meget taknemmelige, da det lykkedes at overbevise regeringerne om at genåbne grænsen fra den 15. juni 2020. Selv om der stadig var restriktioner for turister, så var det en fin gestus, at den danske regering tillod alle borgere i Slesvig-Holsten at rejse ind i Danmark igen. Det viser, at naboskabet til Slesvig-Holsten er noget helt særligt for Danmark, hvilket vi i mindretallet er glade for.

Alligevel er glæden sidenhen blevet mindre, da de nærmest daglige kilometerlange køer ved grænsen nordpå er til stor gene for pendlerne, erhvervslivet og borgerne i grænsekommunerne. Det er et stort problem, at grænsekontrollen fra dansk side håndteres på denne måde, mens Tyskland faktisk slet ikke gennemfører kontroller. SSW og SP har derfor atter henvendt sig til den danske regering med bøn om at afsætte flere ressourcer, åbne flere spor og flere grænseovergange for at undgå massiv kødannelse.

I en samtale med Det sydslesvigske Samråd ved grænsen udtrykte statsminister Mette Frederiksen den 15. juni 2020 et håb om, at borgerne i grænselandet snart kan vende tilbage til normaliteten. Denne

normalitet er desværre ikke indtruffet endnu, selvom man har åbnet mere op og går over til stikprøvekontrol.

2.2 Gennemførelse af EFA-kongressen i grænselandet usikkert

SSW og SP havde glædet sig meget over, at det europæiske mindretals- og regionalparti EFA (European Free Alliance) ville gennemføre sin årlige kongres i det dansk-tyske grænseland i april 2020. Vi så det som en stor mulighed til at informere om udviklingen i vores region og at inspirere nogle af deltagerne fra andre europæiske lande, hvor mindretallene stadigvæk er under pres eller endda bliver undertrykt.

Desværre måtte EFA-kongressen i april også aflyses på grund af Corona-pandemien. Den er i første omgang flyttet til starten af oktober og skal efter planen afholdes i "Hotel des Nordens". Vi havde håbet, at pandemien efter sommerferien var på et sådant niveau at kongressen med deltagere fra 45 europæiske partier kunne gennemføres. Det gik anderledes. De aktuelle Corona-regler både i Danmark og Tyskland gør, at kongressens omfang skal reduceres og mange af de planlagte aktiviteter er i fare. Heriblandt et besøg hos det tyske mindretal i Sønderborg.

I skrivende stund har Tyskland meddelt, at rejsende fra Spanien skal i 14 dages karantæne, hvis de kommer til Tyskland. Da EFAs præsident og vicepræsident kommer fra Baskerlandet og Katalonien og andre EFA-partier er fra Valencia og Galizien er det usikkert, hvem der må rejse ind i Tyskland til oktober. Da der også i andre europæiske lande igen er stigende corona-smitte, er

det stadig usikkert, om EFA-kongressen overhovedet bliver gennemført. Ungdomsorganisationen EFAY har allerede aflyst deres kongres. De gennemfører kongressen per videokonference.

2.3 SSW er ked af skolelukningerne

Efter et langtrukket forløb besluttede Skoleforeningens fællesrådsmøde i februar 2020, at skolerne i Kobbermølle, Risby og Bøl-Strukstrup lukkes fra skoleåret 2020-2021. Også nogle tilhørende børnehaver bliver lukket. Formelt set blev Kobbermølle Danske Skole i første omgang kun lagt sammen med Harreslev Danske Skole. Efterfølgende har det dog vist sig, at mange forældre fra Kobbermølle vil sende deres børn i andre skoler, derfor bliver den også lukket. Kun Vesterløkke danske Skole, som ligeledes var lukningstruet, får lov til at fortsætte.

Erfaringen har vist: Skolelukninger er altid en katastrofe for det lokale mindretal. Det tog eksempelvis Follervig, et oprindeligt blomstrende distrikt, mindre end fem år at gå i stå. Da der endnu eksisterede en dansk skole i landsbyen, stillede SSW borgmesteren og havde mange mandater. Ved det sidste kommunalvalg stillede vi slet ikke op og har nu ingen SSWere siddende i kommunerådet. På den baggrund er SSW særdeles ked af lukningerne i Bøl-Strukstrup, Risby og Kobbermølle. Det vil uden tvivl give Skoleforeningen lidt økonomisk luft, men næppe

løse det strukturelle problem med lønudgifter, der stiger hurtigere end indtægterne. Så længe der ikke er en anden struktur i mindretallet, respekterer vi, at Skoleforeningen som ejer suverænt selv kan træffe beslutning om skolelukninger, selv om SSW og SSF har været meget kritiske over for disse. SSWs landsstyrelse anbefaler stærkt at se bort fra yderligere lukninger i fremtiden, da det er et problem for det pågældende lokale mindretal.

Vi er meget glade for det engagement, mange forældre viste i forbindelse med lukningsdebatten. Det er godt, at forældrene stiller kritiske spørgsmål og aktivt forsøger at påvirke den demokratiske debat i Sydslesvig. Det har vi i den grad brug for.

2.4 Forvaltningscheferne fremlægger strukturrapport

Debatten om skolelukningerne og den store modstand i mindretallet, bl.a. fra SSW og SSF, førte til, at også Det sydslesvigske Samråd igen beskæftigede sig med mindretallets struktur. Mange medlemmer følte, at det ikke kun kan være Skoleforeningens afgørelse, om skoler skal lukkes, idet dette har store påvirkninger for hele mindretallet i det pågældende område. SSW er også af den opfattelse, at mindretallet har brug for en organisationstruktur, der gør, at man kan træffe beslutninger på et demokratisk grundlag for hele mindretallet.

Som følge af denne debat besluttede Samrådet, at de sydslesvigske organisationers forvaltningschefer skulle undersøge mindretallets struktur og fremlægge mulige ændringer. På grund af corona-pandemien blev rapporten først præsenteret i maj 2020. Forvaltningscheferne foreslår fire forskellige modeller, hvordan mindretallet kan arbejde bedre sammen

og organisere sig. Modellerne skal præsenteres for de sydslesvigske organisationers basis, hvorefter Samrådet senere på året vil tage stilling til det. I SSW mener vi, at det er vigtigt, at vi kommer videre, og at debatten fører til konkrete resultater, der gavner det danske mindretal i Sydslesvig.

3. Vores eget parti

3.1 Partiets økonomi er parat til nye udfordringer

Landsforbundets regnskabsresultat for 2019 udviser et overskud på ca. 84.000 €. Det er langt bedre end forventet, idet det budgetterede overskud var 54.000 €. Der er to hovedårsager til, at overskuddet blev ca. 30.000 € bedre end forventet. Dels var lønomkostningerne mindre end forventet. Dels fik landsforbundet et højere tilskud fra Berlin og flere gaver fra privatpersoner end budgetteret. Alt i alt betyder det, at landsforbundets økonomi ser fornünftig ud, idet man per 31.12.2019 havde en formue på ca. 163.000 €. I 2020 budgetterer landsforbundet med et overskud på ca. 54.000 €. Ultimo 2020 planlægges der med en formue på ca. 217.000 €. Disse penge er øremærket til landdagsvalget 2022 og kommunalvalget 2023. Hvis partiet beslutter sig for at opstille til forbundsdagsvalget 2021, foreligger der et revideret budget, som tager hensyn til valgkampudgifterne og de forventede indtægter svarende til statstilskud på 1 € per vælgerstemme per år. Under forudsætning af et

valgkampbudget på mellem 150.000 € og 180.000 € og mindst 37.500 stemmer, som udløser et ekstra tilskud på 37.500 € per år, forventes landsforbundets økonomi at hænge sammen. I slutningen af 2024 vil den i såfald kunne balancere igen. Selv om der forbliver en lille risiko, er partiets økonomi altså rustet til de udfordringer, en deltagelse i forbundsdagsvalget indebærer.

3.2 Øget politisk opmærksomhed skal skaffe nye medlemmer

I slutningen af 2019 faldt SSWs medlemstal med netto 72 medlemmer. Partiet har per 31.12.2019 3.306 medlemmer. I skrivende stund er medlemsnedgangen fortsat til ca. 3.220 medlemmer i august 2020. Tilbagegangen dækker dog over, at SSW hvert år får nye medlemmer. Næsten 100 nye medlemmer meldte sig ind i partiet i 2019. Hovedårsagen for tilbagegangen er fortsat, at der afgår flere ældre SSW-medlemmer ved døden, end der kommer nye unge til. Næsten halvdelen af SSWs medlemmer er over 60 år. Det viser, at SSWs medlemspyramide

fortsat vender den forkerte vej, og at tilbagegangen formentlig vil fortsætte i de kommende år. Interessen for politik og opmærksomheden om SSWs betydning som mindretalsparti er større, når der er valgkamp. Det er vores forventning, at en deltagelse i forbundsdagsvalget for første gang siden 1961 og den dermed forbundne politiske opmærksomhed vil kunne aktivere flere medlemmer og bidrage til en stigning i medlemstallet.

Partiet vil konsekvent arbejde videre på, at medlemmerne får mere direkte indflydelse på partiets politik, så det bliver endnu mere attraktivt at være medlem i SSW.

Nedenstående oversigt viser medlemstal for 2016, 2017, 2018 samt 2019 per amt:

Amtsforbund	2016	2017	2018	2019
Flensborg by	966	970	925	896
Slesvig-Flensborg amt	1.451	1.454	1.443	1.412
Nordfrisland amt og Helgoland	657	659	669	663
Rendsborg-Egernførde amt og Kiel	320	338	341	336
Ialt:	3.394	3.421	3.378	3.306

3.3 SSWU går ind for deltagelsen i forbundsdagsvalget

SSW Ungdom har per 01.08.2020 158 medlemmer, hvilket svarer til 21 færre medlemmer i forhold til

samme tidspunkt sidste år. Nedgangen skyldes især, at mange af de ældre SSWU-medlemmer overskrider aldersgrænsen på 27 år og dermed ikke mere kan være medlem af SSWU.

Som sædvanligt var SSWUerne igen meget aktive i 2019-2020 og blandede sig i den politiske debat i partiet, i mindretallet og i samfundet. Efter udførlige diskussioner meldte SSWUs landsstyrelse sig i starten af året på banen med en klar bekendelse for, at partiet bør deltage i det kommende forbundsdagsvalg. De unge mennesker deltog meget aktivt og konstruktivt i partiets regionalmøder om forbundsdagsvalget og ser deltagelsen som en stor chance for at få fat i den yngre generation i mindretallet.

Også i grænselukningsdebatten gjorde SSWUerne en stor indsats, idet det lykkedes dem at få både de danske og slesvig-holstenske ungdomspartier til i en fælles udtalelse at kræve en genåbning af den dansk-tyske grænse.

I sidste år ønskede SSWUs formand, Christopher Andresen, ellers at stoppe på grund af den store tidsbelastning i forbindelse med sine studier i Kiel. Han tog dog et år mere. Men nu har han definitivt meldt sin afgang, da han vil koncentrere sig om sit studie og sine hverv som bisidder i SSWs landsstyrelse og som forretningsfører i SSWs kredsgruppe i Rendsborg-Egernførde. Derudover er Christopher Andresen også blevet ansat som en af landdagsmedlem Christian Dirschauers nye valgkredsmedarbejdere. Christopher Andresen var SSWUs landsformand i fire år og er dermed den landsformand, der har siddet længst i hele SSWUs historie. SSWs landsforbund siger tak for hans store

indsats for partiets ungdom. Vi er sikker på, at han også fremover vil spille en god og konstruktiv rolle i vores parti.

3.4 Andre politiske aktiviteter: SSW er et levende og aktivt parti

Indtil corona-pandemien i midten af marts 2020 stoppede al aktivitet, var arbejdsåret 2019-2020 igen præget af et levende og aktivt partiarbejde. SSWs mange arbejdsgrupper gennemførte flere interne og offentlige møder, og også landsforbundet organiserede adskillige arrangementer med partiets basis.

I 2019 var SSWs kurser til kommunalpolitikere ikke så velbesøgt, som vi havde ønsket os. Derfor foreslår SSWs landsstyrelse, at partiet i efteråret 2020 grundlægger en dansk-frisisk kommunalpolitisk forening, som fremover skal stå for kommunalpolitikernes efteruddannelse. Forslaget vil blive præsenteret og drøftet på SSWs landsmøde.

4. Generationsskifte på vej

SSW står foran store udfordringer. En deltagelse i forbundsdaysvalget 2021 vil være epokegørende og kræve en stor indsats af hele partiet. Vi mener, at det er en indsats, der kan give SSW nye perspektiver og impulser for det politiske arbejde. En deltagelse i forbundsdaysvalget og et muligt SSW-forbundsdaysmandat står ikke i modstrid til partiets hidtidige politik og profil. Det skal netop ses som et godt supplement til SSWs profil som regionens mindretalsparti. Hvorfor ikke benytte alle

I starten af 2020 holdt SSW sin traditionelle nytårsreception i "Paulsens Landhotel" i Bohmsted i Nordfrisland. Ca. 150 medlemmer og gæster deltog i dette vellykkede arrangement. Festtalen blev holdt af Folketingets nye formand for Sydslesvigudvalget, Christian Juhl fra Enhedlisten, hvilket viser SSWs tætte forhold til Sydslesvigudvalget og de danske partier. Også i EFAs bestyrelse, mindretalsrådet i Berlin, region Sønderjylland-Schleswig og Nordisk Råd deltog SSW med sine kompetente medlemmer. Mindretalspolitikken og det grænseoverskridende samarbejde vil selvsagt altid være nogle af de vigtigste mærkesager for SSW. Vi er meget spændt på, hvordan det politiske arbejde kan fortsætte her i efteråret 2020. Vi krydser fingre for, at pandemien kan holdes under kontrol, så vi atter kan mødes. Det personlige møde vil altid være at foretrække frem for videokonferencer, selv om disse selvfølgelig også kan være effektive.

parlamentariske muligheder for at fremme vores politiske mål?

Vi ser deltagelsen også som en god måde at få gennemført partiets generationsskifte, der tydeligvis er på vej. Opmærksomheden og muligheden for at præsentere SSWs politiske mål og program kan fremme interessen for partiet og måske få tiltrukket nye medlemmer og vælgere. Vi skal ikke være bange for generationsskiftet. SSW har mange gode og yngre

medlemmer, der kan løfte byrden. Det er vi sikre på, og det ser vi frem til.

Vi siger tak til alle aktive i partiet og til vores flittige medarbejdere. Tak for et godt stykke arbejde. Der skal også lyde en stor tak til vore samarbejdspartnere i de to mindretal i Sydslesvig og til alle i Danmark og Tyskland og hele Europa, der har understøttet

SSWs arbejde i det forløbne år. En særlig tak for det gode samarbejde og indsatsen for vores fælles sag går til Rüdiger Schulze og Peter Knöfler, der begge har meddelt at de stopper efter 19 hhv. 10 år som medlemmer af SSWs landsstyrelse. De har begge præget partiet og landsstyrelsen med deres politiske tæft og personlighed. Tak for kampen.

Flensburg den 27. august 2020

Flemming Meyer, landsformand

Martin Lorenzen, landssekretær

Kurze deutsche Zusammenfassung

Die Corona-Pandemie und das Jubiläum das ins Wasser fiel

Seit März 2020 ist die Welt eine andere. Die Corona-Pandemie hat weltweit dramatische Folgen für die Menschen gehabt – gesundheitlich, sozial, wirtschaftlich und kulturell. In Deutschland und Dänemark reagierten die Behörden schnell mit einem Lockdown, der den Corona-Ausbruch eindämmte. Der SSW hat bis zur Sommerpause alle öffentlichen Veranstaltungen abgesagt und erst ab Mai wieder interne Sitzungen in Videokonferenzen und vereinzelt physisch durchgeführt. Daher konnten einige Jahreshauptversammlungen der Kreis- und Ortsverbände nicht durchgeführt werden. Auch die letzte Regionalkonferenz zur Diskussion über die Aufstellung zur Bundestagswahl und ein geplanter außerordentlicher Landesparteitag dazu, mussten abgesagt werden.

Auch die vielen geplanten Jubiläumsveranstaltungen zur demokratischen Grenzziehung von 1920 fielen leider ins Wasser und werden nur schwer nachgeholt werden können. Dies ist ärgerlich, weil die Minderheiten sich darauf gefreut hatten das Jubiläum zum Anlass zu nehmen die positive Entwicklung im deutsch-dänischen Grenzland zu würdigen. Besonders bitter war für die Mitglieder der Minderheiten die Schließung der Grenze, da eine offene Grenze die Lebenslinie nach Dänemark ist.

Nach der Sommerpause ist es geplant die Parteiarbeit langsam wieder anzufahren. Dies wird sehr erschwert

durch die Restriktionen die mit der Bekämpfung der Corona-Pandemie verbunden sind z.B. der Abstand von 1,5 Meter zwischen den Menschen.

Regionalkonferenzen empfehlen eine Teilnahme des SSW an der Bundestagswahl

Der SSW nahm in den Jahren 1949 bis 1961 mit eigenen Kandidaten an den Bundestagswahlen teil. Von 1949 bis 1953 war Hermann Clausen aus Schleswig für den SSW Mitglied des Deutschen Bundestages. Nach 1961 beschloss die Partei, sich nicht mehr zur Bundestagswahl zu stellen, da man seine Chancen auf die Erlangung eines Mandats als zu gering einschätzte. Mit dem Wahlsieg bei der Landtagswahl 2000 mit über 60.000 Stimmen wurde es wieder realistischer, dass der SSW bei einer Teilnahme an der Bundestagswahl ein Mandat erlangen könnte. Dennoch lehnte eine relativ deutliche Mehrheit der Landesparteitage der Partei in den Jahren 1998, 2002, 2005 und 2009 eine Teilnahme des SSW an der Bundestagswahl ab. Nach der Europawahl 2019 beschloss der Landesvorstand des SSW, dass die Partei die Frage überdenken solle, ob der SSW an der nächsten Bundestagswahl teilnehmen wolle. Der Landesvorstand fürchtet, dass der SSW für Wählerinnen und Wähler nicht wahrnehmbar ist, wenn er nicht an der Bundestagswahl teilnimmt.

Die Rahmenbedingungen der Minderheitenpolitik der Bundesrepublik verschlechtern sich, da die großen Volksparteien Deutschlands starke Rückgänge

Die Situation der Grenzpendler und Grenzpendlerinnen, der Minderheiten und der Einwohner im Grenzland liegt dem SSW besonders am Herzen. Wir haben uns deshalb seit Anfang der Corona-Restriktionen für eine Normalisierung der Situation an den Grenzübergängen eingesetzt.

verzeichnen. Daher sollte die Minderheitenpartei SSW überlegen, ob sie sich nicht selbst zur Bundestagswahl aufstellen lassen möchte, um die Minderheitenpolitik in Berlin zu prägen. Im September 2019 beschloss der SSW-Landesparteitag eine parteiinterne Diskussion in Gang zu setzen, ob es nicht sinnvoll ist, dass der SSW zum ersten Mal seit 1961 an einer Bundestagswahl teilnehmen soll.

Da der SSW auch bei Bundestagswahlen von der 5 %-Hürde befreit ist und nur in Schleswig-Holstein aufstellen würde, könnten 40-50.000 Stimmen für ein Bundestagsmandat reichen. Auf den vier Regionalkonferenzen in Büdelsdorf, Schleswig, Flensburg und Husum war eine klare Mehrheit der Parteibasis dafür zur Bundestagswahl 2021 aufzustellen. Auch die SSW-Jugend sprach sich für eine Teilnahme aus. Daher wird der Landesvorstand dem Landesparteitag einen entsprechenden Vorschlag machen.

Die Finanzen der Partei sind bereit für neue Herausforderungen

Der Rechenschaftsbericht 2019 des SSW-Landesverbandes war mit einem Überschuss von knapp 84.000 € besser als erwartet. Dies lag an geringeren Lohnkosten und höheren Spendeneinnahmen als budgetiert. In 2020 rechnet der SSW-Landesverband mit einem Überschuss von ca. 54.000 €. Die Parteikasse wäre dann mit über 200.000 € gut gefüllt für eine kommende Bundestagswahl 2021 und für die Landtagswahl 2022. Die Kosten für die Bundestagswahl werden mit ca. 150.000-180.000 € angesetzt. Da der SSW für jede

Stimme, die er bei der Bundestagswahl erreicht, vier Jahre lang 1 € bekommen würden, müsste die Partei mindestens 37.500 Stimmen bekommen um finanziell gesichert zu sein. Dies scheint möglich zu sein und daher sind die Finanzen der Partei bereit für die neuen Herausforderungen.

Gleichstellung auf kommunaler Ebene immer noch nicht erreicht

Trotz der vielen positiven Beispiele es ist vielerorts immer noch schwer einige Kreise und Kommunen dazu zu bewegen freiwillige Zuschüsse im Sinne der Gleichstellung an die Minderheitenorganisationen zu geben. Ein schlechtes Beispiel ist die Gemeinde Achtrup, die jährlich ca. 30.000 € für den offenen Ganztags der kommunalen Schule ausgibt, aber sich trotz des Einsatzes des SSW beharrlich weigert einen viel geringeren Zuschuss für die Achtruper Schülerinnen und Schüler zu geben, die den offenen Ganztags der dänischen Schule in Leck besuchen. Auch ein Brief des SSW-Landesverbandes an den Minderheitenbeauftragten des Landes, Johannes Callsen, half leider in dieser Sache nicht. Diese Ungleichbehandlung mussten auch die Schülerinnen und Schüler des Kreises Schleswig-Flensburg erleben. Eine Mehrheit aus CDU, SPD, FDP und Grüne beschloss in Dezember 2019 die kostenlose Schülerbeförderung für die Schulen im Kreis einzuführen. Mit dem Hinweis, die dänischen Schulen seien ja Privatschulen und das Land sei zuständig, wollte die Kreistagsmehrheit diese Regelung nicht für die Schülerinnen und Schüler der dänischen Schulen des Kreises einführen.

Die SSW-Kreistagsfraktion und der SSW-Landesverband kritisierten diesen Beschluss als Diskriminierung der dänischen Minderheit, der gerade in Verbindung mit dem 100-jährigen Jubiläum der demokratischen Grenzziehung überhaupt nicht in die Zeit passte. Nach der Kritik und auch durch den Einsatz der SSW-Kreisfraktion und des Minderheitenbeauftragten beschloss die Mehrheit jetzt eine kostenlose Schülerbeförderung der dänischen Schulen des Kreises zumindest bis Ende des Jahres. Dann soll gemeinsam mit dem Land eine Lösung gefunden werden. Die Schulen des dänischen Schulvereins sind ja die öffentlichen Schulen der dänischen Minderheit – auch wenn dies juristisch anders sein mag. Wichtig ist für den SSW festzuhalten, dass die Kreise und Kommunen eine Verantwortung für die Gleichstellung der Minderheiten haben. Dies geht ja auch aus der Landesverfassung hervor

Aktive Landtagsgruppe mit Generationswechsel

In einer gemeinsamen Klausurtagung des Landesverbandes und der Landtagsgruppe wurde mit führenden SSW-KommunalpolitikerInnen ein Strategie- und Handlungsplan des SSW für die Jahre 2020 bis 2025 diskutiert, der aufzeigen soll, welche Herausforderungen die Partei hat, welche Ziele sie verfolgt sowie mit welcher Strategie und politischer Profilbildung diese Ziele erreicht werden können. Dabei wurde erst einmal eine Bestandaufnahme der politischen Arbeit der Partei durchgeführt. Seit Mai 2017 hat die Landtagsgruppe über 300

politische Initiativen gestartet und hat dabei den Fokus auf die Themenbereiche Bildung/Kultur, Sozial/ Gemeinschaft, Innen/Recht, Umwelt/Klimaschutz und Minderheiten/Heimat/Regional gesetzt. Dies gilt auch für die Pressearbeit der Partei, die sich oft in den Medien widerspiegelte. Die Wahlkreisarbeit ist ebenfalls intensiviert worden. Insgesamt hat die Landtagsgruppe eine sehr aktive und quantitativ hochwertige parlamentarische Arbeit mit einer aktiven und guten Pressearbeit geleistet. Auch wurde versucht die profilbildenden Themen politisch anzusprechen. Dennoch muss festgestellt werden, dass die politische Profilbildung von Themen, die man nur mit dem SSW verbindet, eher schwierig ist. Auch die SSW-Frakturen in den kreisfreien Städten und Kreistagen waren mit über 100 politischen Initiativen und vielen Presseaktionen seit Mai 2018 sehr aktiv. Diese politische Durchschlagskraft der Landtagsgruppe und einiger kommunaler Fraktionen des SSW sowie das Engagement der vielen Parteiarbeitsgruppen spiegeln sich leider noch nicht wirklich in den aktuellen in den landesweiten Umfragen für Schleswig-Holstein wider. In den Umfragen der Fernsehsender lag der SSW seit der Wahl 2017 stabil auf 3 %. In den digitalen Umfragen z.B. von CIVEY lag der SSW vor der Corona-Krise stabil auf ca. 4 %. Diese Zahlen sind aktuell auf 3,5 % gefallen, könnten sich aber im Zuge der politischen Auseinandersetzung der Nach-Corona-Zeit schnell wieder positiv ändern. Damit ist die Ausgangslage des SSW aktuell unverändert im Verhältnis zu 2017-2018. Das Wählerpotential für die

Minderheitenpartei ist unzweifelhaft vorhanden, aber es muss besser aktiviert werden, um bei den kommenden Wahlen erfolgreich zu sein. Über die Minderheiten- und Regionalpolitik hinaus will sich der SSW in den nächsten Jahren insbesondere mit den Themenfeldern Soziale Politik und Gemeinschaft, Umwelt- und Klimapolitik sowie Bildungs- und Kulturpolitik profilieren. Nach Ansicht von Meinungsforschern sehen große Teile potentieller SSW-Wählergruppen das Thema Zusammenhalt/ Soziale Gerechtigkeit und Heimatverbundenheit als besonders wichtig an.

In der Landtagsgruppe fand mit dem Rücktritt von SSW-Urgestein Flemming Meyer bereits ein kleiner Generationswechsel statt. Seit dem 1. August 2020 ist der Flensburger Christian Dirschauer neuer SSW-Landtagsabgeordneter. Er bringt als ehemaliger Personalrat, Personalchef und Vorsitzender der KOMBA-Gewerkschaft Schleswig-Holstein viel kommunale Erfahrung mit. Flemming Meyer bleibt dennoch bis zum Oktober 2021 SSW-Landesvorsitzender.

Landsformandens skriftlige beretning
og organisationsberetning 2020

